

Nr 222.

Godkänd av första kammaren den 7 juni 1916.

Godkänd av andra kammaren den 7 juni 1916.

*Riksdagens skrivelse till Konungen, angående vissa ändringar i
gällande stat för veterinärrättningen i Skara.*

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 79.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 14 april avlåten proposition, nr 184, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att godkänna vissa av departementschefen enligt statsrådsprotokollet tillstyrkta ändringar i gällande stat för veterinärrättningen i Skara.

Departementschefen har i statsrådsprotokollet anfört följande:

»Beträffande den i veterinärrättningens stat upptagna post av 2,500 kronor till betjäning vill jag erinra, att veterinärrättningens styrelse i den framställning, som låg till grund för Kungl. Maj:ts förslag i ämnet till 1908 års riksdag, föreslog, att särskilda avlöningar skulle upptagas i staten med 1,000 kronor till en verkgesäll, motsvarande den nu omförmälde hovslagaren, 750 kronor till en fodermarsk, tillika dräng, och 700 kronor till ytterligare än dräng, eller tillhopa 2,450 kronor, vartill skulle komma fria bostäder. Dåvarande departementschefen ansåg det icke lämpligt att upptaga de såsom betjäning betecknade befattningarna detaljerat i staten, enär de vore av den natur, att växlingar i arbetsmarknaden samt andra anledningar lätt kunna föranleda behov

av jämkningar i de särskilda beloppen. Han hade emellertid icke något att invända mot att ett belopp, motsvarande i avrundat tal de föreslagna avlöningarna, eller 2,500 kronor uppfördes i staten för detta ändamål. Något uttalande om behov av anställande av ytterligare extra betjäning förekom icke.

Jag vill vidare erinra, hurusom i 21 § av den för veterinärinrättningen gällande stadga av den 2 oktober 1908 föreskrives, att inkomsterna vid smedjan skola i första hand användas till inköp av järn och kol samt underhåll av smedjan, att instruktionssmeden äger uppbära 10 procents andel av den å rörelsen i smedjan under året uppkomna nettovinsten, samt att därefter den återstående behållningen må kunna användas till bestridande av andra utgifter vid inrättningen.

Jag finner härav framgå, att eventuellt överskott av rörelsen i smedjan icke lärer böra användas till höjning av avlöningarna för de tre befattningshavare, vilka enligt 1908 års motivering närmast avsågos under beteckningen: betjäning. Jag instämmer alltså härutinnan med statskontoret. Huruvida dylikt överskott må användas till anställande av ytterligare erforderlig extra betjäning, synes tvivelaktigt. En sådan användning skulle möjligen kunna anses falla under uttrycket 'bestridande av andra utgifter vid inrättningen', men då man knappast lärer vara berättigad att giva nämnda uttryck en dylik tolkning, anser jag i likhet med statskontoret, även denna fråga böra besvaras nekande.

Jag finner det därför önskligt, att därest för anställande av ordinarie och extra betjäning finnes böra medgivas användandet av högre belopp än 2,500 kronor, uttryckliga bestämmelser därom meddelas.

Vad då själva behovet av ytterligare medel angår, har jag funnit detsamma vara tillfyllest ådagalagt, så vitt angår höjning av det för hovslagaren, fodermarsken och andre stalldrängen avsedda sammanlagda beloppet av 2,500 kronor till ett maximibelopp av 3,200 kronor. Ändring i detta syfte torde böra ske i inrättningens stat, varvid för tydlighets skull torde böra angivas, att denna avlöningspost avser avlöning just till dessa tre befattningshavare.

Vad extra betjäning angår, är behovet av dess anställande, vilket uppgivits förefinnas i regel blott under viss tid av året, tydligtvis beroende av omfattningen av rörelsen i inrättningens smedja under denna tid. Bliir denna rörelse större, behövas flera arbetskrafter, men då tillföres också inrättningen ökade inkomster av smedjan. Det synes därför, såsom också statskontoret framhållit, lämpligt, att medgivande lämnas att använda överskottsmedel från smedjans inkomster för anställande av dylik extra betjäning, dock blott i smedjan.

Det måste emellertid, på grund av det sätt, på vilket de inkomster år 1908 beräknats, som skola lämna tillgång till utgifterna enligt staten, nu undersökas, huruvida de sålunda ifrågasatta förändringarna kunna äga rum utan höjning av statsanslaget. Härom får jag efter från veterinärrättningens föreståndare inhämtade uppgifter anföra följande.

Nettovinsten från smedjan, som år 1908 beräknades till 1,200 kronor, har utgjort: år 1910 2,272 kronor 74 öre, år 1911, 2,068 kronor 83 öre, år 1912 1,490 kronor 58 öre, år 1913 1,700 kronor 75 öre, år 1914 1,847 kronor 4 öre och år 1915 2,133 kronor 60 öre. Medeltalet av dessa belopp är 1,918 kronor 92 öre per år. Detta medeltal är ju mer än 700 kronor högre än det år 1908 beräknade, men då växlingarna mellan de olika åren, som synes, äro ganska stora, kan det icke med trygghet påräknas, att enbart härav den föreslagna ökningen med 700 kronor i den ordinarie staten skall kunna bestridas.

År 1908 beräknades vidare, som ovan nämnts, avkastningen av inrättningens fastigheter och kapital till 5,400 kronor. Härav belöpte 4,400 kronor på inkomster från fastigheter, 75 kronor på ränta av stipendiedonation och 925 kronor på ränta av inrättningens kapital, 18,550 kronor. Veterinärrättningens föreståndare har nu meddelat, att arrendeavgifterna blivit något höjda, att såsom inkomst av från arrendet av hemmanet Brogården numera undantagen skog syntes kunna beräknas netto omkring 400 kronor årligen samt att ränteavkastningen å inrättningens kapital, numera 30,793 kronor, år 1915 uppgått till 1,429 kronor 96 öre. Dessa inkomster äro alltså väsentligt ökade.

Jag bör även omförmäla, att, sedan 1914 års senare riksdag på Kungl. Maj:ts förslag medgivit, att 28,350 kronor finge av Kungl. Maj:t förskottas för utförande av vissa byggnadsarbeten vid veterinärrättningens fastighet Brogården för att framdeles ersättas av köpeskillingar för sålda tomter eller andra inrättningen tillhörande medel, inrättningens föreståndare nu upplyst, att dessa byggnader uppförts och att 28,000 kronor förskottsmedel tagits i anspråk. Tomterna äro på grund av de ogynnsamma tiderna ännu icke sålda. Deras saluvärde beräknades emellertid år 1908 till omkring 25,000 kronor, varifrån skulle avgå något över 2,100 kronor såsom ersättning till inrättningen för förlorad årsinkomst. Även om skillnaden mellan byggnadskostnaden och nettoinkomsten av tomtförsäljningarna med omkring 5,000 kronor tages från inrättningens kapital, syntes det icke behöva befaras, att icke inrättningens inkomster skola räcka till att bestrida även den nu ifrågasatta ökningen med 700 kronor, helst som föreståndaren framhållit, att inrättningen nu,

vad byggnader beträffar, befinner sig i ett betydligt bättre skick än förut, vilket bör underlätta underhållet.

Jag får alltså på grund av vad jag sålunda anfört tillstyrka, att den år 1908 fastställda staten för veterinärinrättningen i Skara må undergå jämkningar så till vida att,

dels i stället för posten 'betjäning 2,500 kronor' införes en post 'betjäning (hovslagare; fodermarsk, tillika förste stalldräng; andre stalldräng) högst 3,200 kronor';

dels statens slutsumma i följd härav höjes från 11,600 kronor till 12,300 kronor;

dels ock anmärkningen 4 under staten erhåller följande lydelse: 'Instruktionssmeden äger årligen, efter det räkenskaperna avslutats och av styrelsen godkänts, uppbära 10 procents andel av den å rörelsen i smedjan under året uppkomna nettovinsten. Av återstoden av sagda nettovinst må användas erforderligt belopp för anställande av extra betjäning i smedjan.'»

Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot ifrågavarande framställning, får härmed anmäla, att Kungl. Maj:ts förevarande proposition vunnit riksdagens bifall.

Stockholm den 7 juni 1916.

Med undersåtlig vördnad.
